

บทความวิจัย

**ผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องที่
พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

นาฬิกาสาท เจาะและ*

คณินดา นิจุรกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องที่พลเมืองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบการเรียนรู้แบบปกติ และ 3) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของผู้เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 5 อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 60 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆละ 30 คน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม โดยจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบแผนการวิจัย คือ ทดสอบหลังการเรียนอย่างเดี่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ 4) แบบวัดเจตคติ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่แบบปกติ

2) เจตคติของนักเรียนที่เรียนเรื่องที่พลเมืองในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่านักเรียนในกลุ่มการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบทั้งสองกลุ่ม กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือมีเจตคติที่ต่อการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบร่วมมือ, หน้าที่พลเมือง, นักเรียนชั้นประถมปีที่ 5

* นักศึกษาระดับปริญญาโท, ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

** ดร. (หลักสูตรและการสอน) รองศาสตราจารย์, ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

RESEARCH

Effects of Cooperative Learning in Social Studies toward Learning Achievement of Pratomsuksa Five Students.

Nafisa Jetlak^{*}

Kanita Nitjarunkul^{**}

Abstract

This research is aimed affects of cooperative learning of the student Pratomsuksa Five are as follow 1) to develop for cooperative learning about citizenship 2) to compare learning achievement of the student between cooperative learning and traditional learning 3) and compare student attitudes between cooperative learning with traditional learning on the sample groups of student Pratomsuksa Five of Tasbal second semester of the year 2010 of 60 students, divided into two groups, 30 student per group. First group test by using cooperative learning and the second group surveillance group learning by traditional learning. Research's plan in to test the student after class learning. The tools in used in this research consist of 1) learning cooperative's plan 2) traditional learning plan 3) test's from of learning achievement and 4) attitude's from analyzing by record average, standard deviation and independent test.

This research fond out that :

1) learning achievement of the students Pratomsuksa Five by using cooperative learning higher them traditional learning.

2) The attitudes of the students about citizenship in cooperative learning group higher than traditional learning group of the record lever at 0.01 When comparing between the two groups, the attitude of student cooperative learning in higher than traditional one.

Keywords: Cooperative Learning, Learning Achievement, Pratomsuksa Five Students

^{*} Graduate of Master, Department of Educational Technology, , Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

^{**} Assoc. Prof. Ph.D. (Curriculum and Instruction) Lecturer, Department of Educational Technology, , Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในด้านต่างๆอย่างมากมายอันเป็นสืบเนื่องมาจากความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มนุษย์มุ่งสนใจพัฒนาเฉพาะในด้านวัตถุ เห็นความสำคัญของวัตถุมากกว่าจิตใจ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่กำลังพัฒนาจากสภาพการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านต่างๆ เหล่านี้ ทำให้บุคคลต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคม แต่เนื่องจากบุคคลส่วนใหญ่ไม่สามารถที่ปรับตัวได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา อันเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อบุคคลเหล่านั้นทั้งด้านจิตใจและชีวิตความเป็นอยู่ เกิดการเห็นแก่ตัว การเอารัดเอาเปรียบ ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าสภาพสังคมเกิดความเสื่อมทางจริยธรรมอย่างมาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2559)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มต้นด้วยการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้คนที่รู้จักด้วยตนเอง วิเคราะห์สังเคราะห์ แก้ปัญหาและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรียนรู้ด้วยตนเองสามารถให้ปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

การพัฒนาด้านและคุณภาพของคนดังกล่าวให้มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ประเทศที่พัฒนารุ่งเรืองและก้าวหน้าไปด้วยดีเพราะมีประชากรที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531: 1) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา “คน” อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัยการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติและสังคมอยู่ตลอดเวลา (วัฒนากร ระบุทุกซ์, 2541:1) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 1 มาตรา 6 ที่ว่า “ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สมนึก นนทิจันทร์, 2542:3-4)

การจัดกระบวนการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาสังคม ศาสนาและวัฒนธรรมนั้น ควรยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 ที่ว่า “การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ” (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 1) ดังนั้นการพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง ดีและมีความสุขนั้น จำเป็นต้องใช้ยุทธศาสตร์การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับกันทั่ว การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ (วัฒนาพร ระบุทุกซ์, 2541: 2)

ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น จำเป็นต้องมีวิธีสอนที่หลากหลายผสมผสานกัน เพราะไม่มีวิธีสอนใด วิธีหนึ่งที่ดีที่สุดเพียงวิธีเดียว แต่ละวิธีสอนล้วนมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดที่แตกต่าง

กันออกไป วิธีสอนที่ดี คือ วิธีสอนที่นำมาใช้แล้วทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนที่วางไว้ ดังนั้น วิธีสอนแบบต่างๆจึงมีความเหมาะสมในการใช้แตกต่างกัน ออกไป เช่นบางวิธีอาจเหมาะสำหรับพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะเป็นต้น เพราะฉะนั้นวิธีสอนที่ดี ควรเป็นวิธีมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการคิด สร้างความสนใจให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนควรใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน (นาตยา ภัทรแสงไทย, 2525:14, อ้างในวิทยา ดีทอง, 253:0031)

วิธีสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (กาญจนา ศิริมุสิกะ, 2543: 96) และเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละประมาณ 4-5 คน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน รับผิดชอบการทำงานของสมาชิกและคนในกลุ่มร่วมกันเพื่อให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จ โดยสมาชิกภายในกลุ่มต้องกระตุ้นผู้เรียนทำงานร่วมมือเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตนเองและของกลุ่มให้มากที่สุด โดยวิธีสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือจะเน้นความร่วมมือและการสนับสนุนร่วมกันระหว่างผู้เรียนมากกว่าการแข่งขัน โดยพยายามที่จะออกแบบสภาพการเรียนรู้และกิจกรรมที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นเป็นวิธีสอนสอนอย่างหนึ่งที่ใช้ทักษะ กระบวนการ กลุ่มเป็นปัจจัยสำคัญผู้เรียนทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยมีหลักการว่าผลสำเร็จของกลุ่ม คือ ผลสำเร็จของตนเอง(ปทีป เมธาคณวุฒิ, 2544:13) ซึ่งสอดคล้องกับชนาธิป พรกุล(2544:71) ที่ว่า “การทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันของผู้เรียนจะทำให้เกิดความคิดที่กว้างไกลมากยิ่งขึ้นและยังสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานในการเรียนอันส่งผลให้ผู้เรียนมีความต้องการเรียนมากขึ้น” และสอดคล้องกับความคิดเห็นของเทียน ทองแก้ว (2537:38) ที่ว่า “การประยุกต์รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอนที่ต้องการการเน้นการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความสามารถจากการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มเป็นรูปแบบที่จำลองการอยู่ร่วมกันในสังคมมาสู่ห้องเรียน ผู้เรียนจะได้ฝึกกิจกรรมการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันต้องคำนึงความสำเร็จของกลุ่มเป็นสำคัญ”

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้วิธี STAD (Student Team-Achievement Divisions) ที่ให้นักเรียนแต่ละคนได้รับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือกันในลักษณะเพื่อสอนเพื่อน ผู้วิจัยจึงนำวิธีนี้มาใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาสังคมศึกษา เรื่องหน้าที่พลเมืองเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งคาดว่าวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องหน้าที่พลเมืองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีการดำเนินการ

1. **กลุ่มตัวอย่าง** คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนเทศบาล 5 อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 60 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียน 2 ห้องเรียนมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2.4 แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบมีกลุ่มควบคุมวัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (posttest-only control group Design)

ผลการวิจัย

1. ผลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 1 ผลการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีการจัดการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D.	t
การเรียนรู้แบบร่วมมือ	30	28.2	1.13	4.77
การเรียนรู้แบบปกติ	30	20.87	1.17	

$P < 0.01^*$

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเป็น 28.2 และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเป็น 20.87 กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลจากการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีการจัดการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D.	t
การเรียนรู้แบบร่วมมือ	30	101.27	3.06	13.89*
การเรียนรู้แบบปกติ	30	90.77	2.79	

$P < 0.01^*$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือตามมีเจตคติที่ดีเฉลี่ยหลังการทดลองเป็น 101.27 และนักเรียนที่เรียนวิธีการสอนแบบปกติมีเจตคติเฉลี่ยหลังการทดลองเป็น 90.77 กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือมีเจตคติที่ดีสูงกว่านักเรียนที่แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปและอภิปรายผล

1. นักเรียนที่เรียนเรื่องที่พหุเมืองในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มการเรียนรู้แบบปกติ กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

2. นักเรียนที่เรียนเรื่องที่พหุเมืองในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือและนักเรียนในกลุ่มการเรียนรู้แบบปกติ มีเจตคติที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบทั้งสองกลุ่ม กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องที่พหุเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้บรรลุเป้าตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง หน้าที่พหุเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบปกติ”

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องที่พหุเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนเรื่องที่พหุเมืองในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของอารมณ ชอบศิลป์-ประกอบ(2542:บทคัดย่อ)ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิค STAD ในการเรียนการสอนเรื่องหลักกรรม ในรายวิชา ส 018 พระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลิ้น (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) และชนิดของการเสริมแรงที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือและการเรียนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า “เจตคติของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่รู้แบบปกติ”

การเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่เรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้แบบปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบร่วมมือมีเจตคติสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบปกติ มีผลทางเจตคติของนักเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ สอดคล้องกับ Orlander (1992:2382–A) ได้ศึกษาการเรียนแบบร่วมมือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนิสิตใหม่วิชาเอกภาษาอังกฤษในวิทยาลัยชุมชน โดยเลือกวิธีการเรียนแบบแบ่งกลุ่มตามสังกัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (STAD) กับนิสิตจำนวน 132 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเรียนกับครูผู้สอน

4 คน ด้วยวิธีการฝึกการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มที่ 2 เรียนกับครูผู้สอน 4 คน ด้วยวิธีปกติ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีเจตคติแตกต่างกับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะวิธีการสอนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของนักเรียน เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการสอนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของนักเรียน เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนจะมีการพัฒนาการทางสติปัญญาหรือความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่แตกต่างกัน การที่เด็กมีความสามารถต่ำกว่า เมื่อได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือผู้ที่มีความสามารถสูงกว่าจะทำให้เด็กที่มีความสามารถต่ำกว่าเกิดการเรียนรู้ได้ดี สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง ในขณะที่ทำงานร่วมกันนักเรียนจะมีการระบายปัญหา ความขัดข้องใจให้สมาชิกที่ทำงานร่วมกันได้รับฟัง ทำให้เพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มเข้าใจและส่งผลให้ค่านึงถึงความรู้สึกของคนอื่นมากขึ้น ส่วนการที่นักเรียนได้แบ่งงานกันทำและพยายามทำงานที่ได้มอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนรู้แบบปกติหรือแบบเดิม การเลือกทักษะในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถช่วยลดปัญหาที่ทำให้การทำงานของกลุ่ติดขัดได้ 3 ประการ คือ การสลับผลัดเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ ทำให้นักเรียนไม่ผูกขาดกับหน้าที่ในการทำงาน การไม่ส่งเสียงดัง ทำให้นักเรียนระมัดระวังในการใช้เสียงและการเอาใจใส่ต่องาน ทำให้นักเรียนที่ไม่ช่วยเพื่อนทำงานกลับมาเข้ากลุ่มทำงาน ทักษะทางสังคมครูสามารถเลือกได้ตามความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและไม่มากเกินไปจนทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัด โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษา มักมีปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นครูใช้ทักษะทางสังคมมาใช้ ครูต้องสังเกต ทักษะทางสังคมแต่ละอย่างอาจต้องใช้เวลาครูจึงต้องอดทน ใจเย็นๆ ควรมีการจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจ วิธีการจัดกลุ่มการเรียนรู้การสอนแบบกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อให้ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระนำมาไปใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบต่อไป

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนสูงขึ้นได้ เพราะหลักสูตรปัจจุบันมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มและนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้กับวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
2. ควรมีการวิจัยศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้กับวิชาภาษาอังกฤษ ที่มีผลต่อทักษะในแต่ละด้าน เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เป็นต้น
3. ควรมีการวิจัยศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่มีผลต่อทักษะทางสังคมและเจตคติที่ดีต่อการเรียน กล้าแสดงออก
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบร่วมมือในวิธีอื่นนอกเหนือจากผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแล้วๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กาญจนา ศิริมูลิกะ. 2543. **สังคมศึกษา: การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. ปัตตานี: โครงการสนับสนุนการผลิตตำรา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- จुरีย์ คำเมือง. 2546. **ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยวิธีการแบ่งกลุ่มตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**(สำเนา)
- ชนาการณ เลิศพยัคฆ์รัตน์. 2545. **ผลของการเรียนแบบร่วมมือแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์และชนิดของการเสริมแรงที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.** (สำเนา)
- ชาญชัย อาจิณสมภาร. 2533. “การเรียนรู้แบบการร่วมมือ”, ประชากรศึกษา. 40. (มีนาคม), 18-20.
- ชูศรี สนิทประชากร. 2534. “การเรียนรู้โดยการร่วมมือ”, **จันทร์เกษมสาร**. 4 (กรกฎาคม-ธันวาคม), 42-49.
- ณัฐญา พันธรัตน์. 2548. **ผลของวิธีสอนแบบการเรียนรู้แบบเทคนิค STAD ร่วมกับการกำกับตัวเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.** (สำเนา)
- นลินี ทิหอคำ. 2541. “ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโจทย์ปัญหาและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3”, **ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสารมิตร.**(สำเนา)
- บุญริบ นิมพลีภักษ์. 2544. **ผลของการสอบโดยการเรียนแบบร่วมมือและการสอนตามคู่มือของครู สวท. ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.** (สำเนา)
- ปทีป เมธาคณวุฒิ. 2544. **การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรารธนา เกษน้อย. 2540. **ผลของการเรียนแบบร่วมมือในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**(สำเนา)
- เพียว อังกลิทธิ. 2541. **ผลของการจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.** (สำเนา)
- พรรณรัตน์ เจริญธรรม. 2533. “การเรียนรู้แบบการทำงานรับผิดชอบร่วมกัน”, **สารพัฒนาหลักสูตร**. 5 (กุมภาพันธ์), 35-37
- พิมพันธ์ เดชะคุปต์. 2542. “การเรียนรู้แบบร่วมมือ”, **ประมวลบทความการเรียนรู้การสอนและการวิจัยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสารมิตร.

- วัฒนพร ระจับทุกซ์. 2541. **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร: เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- วัลลี หลีสันติพงษ์. 2538. “การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน: เพื่อช่วยเพื่อน”, **วารสารแนะแนว**. 167(กุมภาพันธ์-มีนาคม), 14-20.
- สายฝน คิริพันธ์. 2541. **ผลของการเรียนแบบร่วมมือและขนาดกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2531. “การเรียนรู้แบบร่วมมือ”, **วิทยากรณ์**. 86(กุมภาพันธ์), 4-8.